

PRIVILEGIUM CAESAREAE MAIESTATIS

MAXIMILIANVS Secundus, diuina fauente clementia, electus Romanorum Imperator, semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ, &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Stiriz, Carinthiæ, Carniolæ & VVirttembergæ, &c. Comes Tyrolis, &c. Recognoscimus, & notum facimus, tenore præsentium, vniuersis. Rempublicam bene & rectè constitutam, non tam armis, mœnijs & propugnaculis, quàm literarum studijs, & viris rebus agendis aptis, & idoneis munitam esse decet. Animaduertentes autem ad conseruandas & propagandas bonas artes, ac seminarium quasi virtutis constituendum & retinendum, operas typographicas plurimum adiumenti conferre: Ideo non eos solum, qui Reipublicæ domi aut foris prodesse, vel hostium iniurijs propulsandis, vel pro Tribunali Ius, & Iustitiæ administrando, quietem & tranquillitatem publicam tuentur, sed etiam in primis existimamus fouendos, qui rei literariæ curam suscipientes, non de nostra solum ætate, sed de posteris etiam bene mereri nituntur.

Cum igitur nobis expositum sit, nostri & Sacri Imperij fideles dilectos, M. Georgium Braun, & M. Franciscum Hogenbergium, & non sine multo laborum rædio, & graui sumptu, Ciuitates Orbis terrarum, accuratissimè delineatas, ac alia, quæ ad earum originem & historiam spectarent, summa diligentia collegisse, atq; constituissè illas Ciuitatum delineationes, cum historica enarratione, ad communem rei literariæ vtilitatem in publicum edere, deterreri autem sinistris æmulatorum artibus, qui falcem in mensem alienam iniicientes, ex aliorum laboribus, priuata commoda venari soleant, nobisq; proinde humiliter supplicatum sit, vt pro nostra, in literarum studia & Musarum alumnos, affectione, ipsis clementer subuenire, Cæsareaq; auctoritate nostra, nimiam illam æmulatorum licentiam, benignè coercere dignaremur. Quibus quidem precibus gratiosè admissis, præsentium vigore, scienter, animoq; bene deliberato, & Cæsarea auctoritate nostra seriò decernimus & statuimus, quod nemo pictorum, cælatorum, typographorum, bibliopolarum, & aliorum, qui vendendis vel imprimendis libris, seu quacunq; alia ratione librariam negotiationem exercent, æmulisq; opus illud imitaturis, pingendis, sculpendisq; aut alio quouis modo exornandis, atque illustrandis imaginibus & tabulis vsui vel auxilio esse possunt, memoratam M. Georgij Braun, & M. Francisci Hogenbergij, Ciuitatum Orbis Terrarum descriptionem, delineationibus, & historica enarratione illustratam, intra decennium ab editionis absolutæ die numerandum, cõiunctim vel diuisim ipsis inscijs aut inuitis, nec typis, nec sculptura, seu quocunq; alio modo, aut charactere, æmulari, aut imitari, vel aliunde allatum, intra Sacri Romani Imperij fines vendere, ac distrahere publicè, vel occultè possit aut debeat. Si quis autem præsens edictum nostrum transgredi aut violare, memoratumq; opus recudere, & in fraudem auctorum spargere conatus fuerit, cum non solum huiusmodi libris, tanquàm commissis & prædictis M. Georgio Braun, & Francisco Hogenbergio, vel hæredibus, aut mandatum habentibus, auxilio Magistratus eius loci, vbi deprehensi fuerint, vendicandis priuari, sed insuper etiam pœna decem Marcarum auri puri fisco nostro Imperiali, fraudis vindici, & parti læsæ ex æquo soluenda & numeranda mulctari volumus. Mandantes vniuersis & singulis nostris & Sacri Romani Imperij subditis & fidelibus dilectis, tam Ecclesiasticis, quàm secularibus, cuiuscunq; status, gradus, ordinis & conditionis exstiterint, præsertim verò ijs, qui in Magistratu constituti sunt, ac vel suo, vel superiorum suorum loco & nomine, Iuris & Iustitiæ administrationem exercent, ne quenquam hoc Priuilegium, seu interdictum nostrum impunè violare, spernere ac negligere patiantur. Sed si quos contumaces compererint, præscripta pœna plecti, & quibuscunq; rectè fieri potest, modis coerceri curent, quatenus & ipsi grauissimam indignationem nostram euitare voluerint. Id quod testamur præsentibus litteris, manu propria subscriptis, & Cæsarei sigilli nostri impressione munitis. Datum in Ciuitate nostra Imperiali Ratispona, die vigesima quarta mensis Augusti, Anno Domini Millesimo Quingentesimo Septuagesimo sexto, Regnorum nostrorum Romani, decimoquarto. Hungarici decimotertio. Bohemici verò vigesimo octauo.

Maximilianus.

V. Io. Bap. VVeber.

Ad mandatum Sac. Cæs.
Maiestatis proprium

Obenburger.